

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ &
ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/νση : Καλλισθένους 27 & Θεοφράστου

Τ.Κ. 41335

Πληροφορίες: Δ. Σταυρίδης, Α. Λιακατάς

Τηλέφωνο: 2413 511119, 2413 511157

FAX: 2413 511199

e-mail: d.stavridis@thessaly.gov.gr

a.liakatas@thessaly.gov.gr

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ:

- 1) Γραφείο τύπου Περιφέρειας Θεσσαλίας
- 2) Όλους τους Δήμους της Π.Ε. Λάρισας
- 3) Μελισσοκομικό Σύλλογο Λάρισας (omse@otenet.gr)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΘΕΜΑ: «Προστασία μελισσών από χημικούς ψεκασμούς»

Με αφορμή την έναρξη της περιόδου ανθοφορίας των καλλιεργειών, η Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας Π.Ε. Λάρισας της Περιφέρειας Θεσσαλίας υπενθυμίζει στους παραγωγούς την αναγκαιότητα προστασίας των μελισσών από τους διενεργούμενους χημικούς ψεκασμούς. Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται μείωση του πληθυσμού των μελισσών παγκοσμίως, γεγονός που οφείλεται σε σειρά παραγόντων, όπως π.χ. η κλιματική αλλαγή και η εντατικοποίηση της γεωργίας, της οποίας κυριότερος συντελεστής είναι η αυξανόμενη χρήση γεωργικών φαρμάκων.

Η δηλητηρίαση των μελισσών από τη μη ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων αποτελεί σημαντικό πρόβλημα, καθώς έχει δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στις μέλισσες και στην παραγωγή μελισσοκομικών προϊόντων, όσο και στην επικονίαση και καρπόδεση των καλλιεργειών, με τελικό αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής.

Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που είναι επικίνδυνα για τις μέλισσες φέρουν σχετικές ενδείξεις επί της ετικέτας τους, διευκολύνοντας τους χρήστες γεωργικών φαρμάκων να λάβουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα. Από τις διάφορες κατηγορίες γεωργικών φαρμάκων, σοβαρότερες επιπτώσεις στις μέλισσες έχει η χρήση των εντομοκτόνων. Οι μέλισσες θανατώνονται από εντομοκτόνα όταν:

- συλλέγουν δηλητηριασμένο νέκταρ, γύρη και νερό.
- πετούν ανάμεσα σε μετακινούμενο - από τον αέρα - ψεκαστικό νέφος.
- περπατούν σε επιφάνειες στις οποίες έγινε εφαρμογή εντομοκτόνου.

Η αρμονική συνύπαρξη και συνεργασία των μελισσοκόμων και των παραγωγών είναι προς το κοινό συμφέρον και των δύο παραγωγικών κλάδων. Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου θανάτωσης μελισσών από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων τόσο την περίοδο της ανθοφορίας, όσο και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η Υπηρεσία μας τονίζει στους παραγωγούς ότι θα πρέπει να ιδιαίτερα προσεκτικοί και ενημερώνει ότι:

1. Ο επαγγελματίας χρήστης γεωργικών φαρμάκων οφείλει να ενημερώνει εγγράφως τους μελισσοκόμους της περιοχής όπου ενδέχεται να μετακινηθεί το ψεκαστικό νέφος και οι μέλισσες των οποίων ενδέχεται να εκτεθούν σε αυτό, σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τον επικείμενο ψεκασμό, έτσι ώστε οι μελισσοκόμοι να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα προστασίας των μελισσών.
2. Συστήνεται στους μελισσοκόμους να αναρτούν σε εμφανές σημείο τον κωδικό της εκμετάλλευσής τους και τα στοιχεία επικοινωνίας μαζί τους (τηλέφωνο, διεύθυνση), για τη διευκόλυνση ενδεχόμενης ειδοποίησής τους από τους παραγωγούς.
3. Πριν από κάθε ψεκασμό, οι παραγωγοί πρέπει να ελέγχουν την παρουσία και δραστηριότητα μελισσών στο χωράφι. Επισημαίνεται ότι το μελίτωμα που παράγουν οι αφίδες είναι ελκυστικό για τις μέλισσες.
4. Πρέπει να εφαρμόζονται πιστά τα οριζόμενα επί της συσκευασίας του γεωργικού φαρμάκου, όσον αφορά στις μέλισσες. Η μη πιστή τήρηση των οδηγιών χρήσης επί της ετικέτας επιφέρει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις στους χρήστες γεωργικών φαρμάκων.
5. Απαγορεύεται η εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων που αναφέρουν επί της συσκευασίας τους επικινδυνότητα στις μέλισσες, όταν η καλλιέργεια ή τα ζιζάνια είναι ανθισμένα, εκτός εάν άλλως αναφέρουν οι οδηγίες χρήσης του γεωργικού φαρμάκου. Βέλτιστη γεωργική πρακτική για τη διαχείριση των ζιζανίων, είναι η κοπή αυτών και δευτερευόντως η καλλιέργεια του εδάφους. Επίσης, συστήνεται η αποφυγή των ψεκασμών και καταστροφής των ζιζανίων στα περιθώρια των αγροτεμαχίων.
6. Επιτρέπονται κατά διάρκεια της ανθοφορίας των παραπάνω καλλιεργειών οι ψεκασμοί με μη μελισσοτοξικά εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (μυκητοκτόνα, βιολογικά σκευάσματα εντομοκτόνων, εφόσον το αναφέρει ρητά η ετικέτα τους).
7. Ιδιαίτερη προσοχή από τους παραγωγούς απαιτείται τη χρονική περίοδο λίγο πριν την ανθοφορία, οπότε και συστήνεται η αποφυγή χρήσης διασυστηματικών γεωργικών φαρμάκων ή γεωργικών φαρμάκων που έχουν υψηλή υπολειμματική διάρκεια και που αναφέρουν επί της συσκευασίας τους επικινδυνότητα στις μέλισσες, διότι υπάρχει αυξημένη πιθανότητα δηλητηρίασης των μελισσών κατά την έναρξη της ανθοφορίας.

8. Συνιστάται στους παραγωγούς να αποφεύγουν την ανάμιξη πολλών φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς παρότι τα περισσότερα μυκητοκτόνα θεωρούνται σχετικά μη μελισσοτοξικά, όταν συνδυάζονται με πυρεθροειδή εντομοκτόνα, αυξάνουν τη μελισσοτοξικότητα των εντομοκτόνων.
9. Συστήνεται ο ψεκασμός να πραγματοποιείται τις βραδινές ώρες (από τη δύση του ηλίου και μετά), όταν δηλαδή οι μέλισσες έχουν σταματήσει να πετάνε, καθώς αυτό επιτρέπει να περάσουν μερικές ώρες για να στεγνώσει το ψεκαστικό υγρό.
10. Εάν είναι απαραίτητος ο ψεκασμός κατά τη διάρκεια της ημέρας, συνιστάται να γίνεται νωρίς το πρωί (μέχρι τις 8:00 π.μ.) ή όταν επικρατεί συννεφιά και δροσερές θερμοκρασίες.
11. Ο ψεκασμός με ασυνήθιστα χαμηλές θερμοκρασίες ή με υψηλή σχετική υγρασία αυξάνει την υπολειμματικότητα του γεωργικού φαρμάκου, ενώ οι υψηλές θερμοκρασίες αυξάνουν την μελισσοτοξικότητα των εντομοκτόνων.
12. Πρέπει να αποφεύγεται η δημιουργία μετακινούμενου ψεκαστικού νέφους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη βαθμονόμηση και την τακτική συντήρηση των ψεκαστικών μηχανημάτων και την αποφυγή ψεκασμού όταν επικρατούν δυνατοί και συνεχώς μεταβαλλόμενοι άνεμοι.
13. Στις καλλιέργειες μεγάλης διάρκειας ανθοφορίας όπως το βαμβάκι και τα κηπευτικά, επιτρέπονται οι ψεκασμοί κατά τη διάρκεια της ανθοφορίας εφόσον ληφθούν προληπτικά μέτρα όπως:
  - α) χρήση των λιγότερο μελισσοτοξικών φυτοφαρμάκων.
  - β) εφαρμογή των ψεκασμών την ώρα που δεν πετούν οι μέλισσες, κυρίως μετά τη δύση του ηλίου.
  - γ) έγκαιρη ειδοποίηση των μελισσοκόμων, ώστε να απομακρύνουν τις κυψέλες τους από την περιοχή του ψεκασμού.

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή απορία, οι παραγωγοί και οι μελισσοκόμοι μπορούν να απευθύνονται στην Υπηρεσία μας.

Ο Διευθυντής
Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ Λάρισας

Παναγιώτης Καλφούντζος